

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

Deze elektronische versie maakt het mogelijk alle documenten van de papieren versie te raadplegen, die in elektronische vorm bestaan. Dit laatste is niet het geval voor bepaalde artikels van doctrine, die enkel in de papieren versie beschikbaar zijn. Deze papieren versie is voorbehouden aan de leden en de diensten van het federale Parlement.

Alle elektronische adressen waren toegankelijk op de datum van verschijning van het dossier.

Het is echter altijd mogelijk dat bepaalde adressen worden afgeschaft of veranderd.

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	2
BELGIË.....	9
Wetgeving.....	9
Parlementaire documenten.....	9
Rechtsleer.....	10
Adviezen en verslagen.....	10
FRANKRIJK.....	11
Wetgeving.....	11
Vorbereidende werken.....	11
Rechtsleer.....	12
NEDERLAND.....	14
Wetgeving.....	14
Parlementaire documenten en brieven van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.....	14
Commentaar.....	15
VERENIGD KONINKRIJK.....	17
Vorbereidende werken.....	17
Wetgeving.....	17
Rechtsleer.....	17
Interessante links.....	18
DUITSLAND.....	19
Wetgeving.....	19
Richtlijnen.....	19
Rechtsleer.....	19
OOSTENRIJK.....	20
Wetgeving.....	20
Rechtsleer.....	20
FINLAND.....	21
Wetgeving.....	21
Rechtsleer.....	21
ZWEDEN.....	22
Rechtsleer.....	22
VERGELIJKEND RECHT.....	23

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

INLEIDING

In België is sedert verscheidene jaren een debat aan de gang inzake de reglementering van de beroepen in de geestelijke gezondheidszorg. Tijdens de vorige legislatuur werden verscheidene wetsontwerpen en wetsvoorstellen behandeld, maar er werd geen definitief uitsluitsel gegeven. Thans geeft Koninklijk Besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen aan de geneesheren het monopolie van de rechten inzake de geneeskunst onder voorbehoud van de bevoegdheden die met verschillende graden van autonomie zijn toegekend aan bepaalde beoefenaars (tandartsen, apothekers, kinesitherapeuten, verplegenden en paramedische beroepen). De uitoefening van de psychotherapie is niet gereglementeerd en de titel van psychotherapeut is niet wettelijk beschermd. Dat betekent dat iedereen, ongeacht zijn opleiding, zich psychotherapeut kan noemen. Een onderzoek uitgevoerd in 2003 toont overigens aan dat het beroepsprofiel van de personen die aan psychotherapie doen, zeer verscheiden is. Enkel de psychotherapie uitgevoerd door psychiaters wordt door het RIZIV vergoed. Niettemin worden terugbetalingen soms voorzien in aanvullende verzekeringen.

In juni 2005 bracht de Hoge Gezondheidsraad een advies uit over de definities, de praktijk en de erkenningsvoorwaarden van de psychotherapieën. De Raad stelt in eerste instantie vast dat de doeltreffendheid van psychotherapieën wetenschappelijk is aangetoond en legt de nadruk op de noodzaak van een wettelijke regeling teneinde de kwaliteit van de beroepsuitoefening te garanderen. De Raad formuleert als aanbeveling het beroep van psychotherapeut op te nemen in het Koninklijk Besluit nr. 78 en dit in de vorm van een specialisatie van een aantal basisberoepen (waarvoor tenminste het master-niveau vereist is) en bestaande uit een specifieke opleiding van tenminste drie jaar.

De Raad heeft zich ook uitgesproken voor de erkenning van vier grote stromingen in de psychotherapie : de psychoanalytisch en psychodynamisch georiënteerde psychotherapieën, de cognitief en gedragstherapeutisch georiënteerde therapieën, systeem- en familietherapie en cliëntgerichte-experiëntiële psychotherapie. Tenslotte heeft de Raad ook herinnerd aan de basisbeginselen van professioneel handelen en heeft hij richtlijnen uitgewerkt voor de best mogelijke praktijk van psychotherapie.

Thans zijn er verscheidene wetsvoorstellen hangend met als doel de sector van de geestelijke gezondheidszorg geheel of gedeeltelijk te reglementeren. In een aantal daarvan komt het statuut van de psychotherapeut aan bod. Bovendien bereidt de Minister van Volksgezondheid een wetsontwerp voor dat ertoe strekt een hoofdstuk toe te voegen aan het Koninklijk Besluit nr. 78 om de beroepsbeoefenaars van de geestelijke gezondheidszorg te erkennen als beoefenaars van de geneeskunst. Deze tekst, die thans nog het voorwerp uitmaakt van overleg met de professionelen uit de sector en waarvan de inhoud derhalve nog kan veranderen, voorziet in de erkenning van drie categorieën professionelen, die autonoom een beroep kunnen uitoefenen binnen de geestelijke gezondheidszorg. Het zou hier enerzijds gaan om de medische beroepen (psychiaters, neuropsychiaters, kinderpsychiaters), anderzijds om een aantal niet-medische beroepen van universitair niveau (klinisch psychologen, klinisch seksuologen, klinische orthopedagogen) en tenslotte

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

om de beroepen van psychotherapie. Mits een specifieke opleiding en de erkenning door een erkende beroepsvereniging, zou laatstgenoemde categorie niet enkel voor de leden van de twee eerstgenoemde categorieën toegankelijk zijn, maar ook en voor zover ze een aanvullende theoretische opleiding hebben gevolgd, voor de houders van andere universitaire diploma's of van bepaalde diploma's van hoger niet-universitair onderwijs, dat aanleiding geeft tot erkenning als assistent in de geestelijke gezondheidszorg.

In Frankrijk reglementeert artikel 52 van de wet nr. 2004-806 van 9 augustus 2004 betreffende het beleid inzake volksgezondheid voor de eerste maal het gebruik van de titel van psychotherapeut. Aan de oorsprong van dit artikel ligt een amendement van kamerlid-geneesheer Accoyer. Dit amendement was zeer omstreden, voornamelijk door de verenigingen van psychotherapeuten, in het bijzonder omdat het de psychotherapieën definieerde als "therapeutische middelen gebruikt bij de behandeling van geestesgestoordheid". Het amendement Accoyer kende vijf versies in de loop van lange en zeer geanimeerde debatten. Er werd onderstreept dat de psychotherapieën een antwoord willen geven op een brede waaier van psychisch lijden van diverse oorsprong, waarbij het in de meerderheid van de gevallen niet gaat om mentale ziektes of geestesgestoordheid. De psychotherapieën kunnen dus niet gedefinieerd worden als zijnde in essentie medische activiteiten, maar zij horen eerder thuis bij de psychosociale diensten.

Derhalve werd een terugbetaling door de sociale zekerheid niet gewenst en er werd geen verband gelegd tussen artikel 52 en de 'Code de la Santé publique'.

Ten gevolge van deze polemiek heeft de Franse wetgever ervan afgezien de psychotherapie te definiëren, de daarbij gebruikte methodes te beperken zelfs indien hij de psychoanalyse als een therapeutische methode erkent, de opleiding van de therapeuten te omkaderen en de scholen en opleidingsinstituten een label toe te kennen. Het doel van de wet op de volksgezondheid van 9 augustus 2004 is in eerste instantie de personen die een beroep doen op een psychotherapeut te beschermen tegen sektarische of op winst gerichte misbruiken. Met het oog hierop heeft artikel 52 van de wet een nationaal register van psychotherapeuten ingesteld. Elke psychotherapeut, op wettige wijze geregistreerde psychoanalyst, geneesheer en psycholoog, in dat register ingeschreven, mogen gebruik maken van de titel van psychotherapeut op voorwaarde dat een theoretische en praktische opleiding in klinische psychopathologie werd gevolgd. De inschrijving gebeurt op éénzelfde lijst, opgesteld door een vertegenwoordiger van de Staat in het departement van de ambtswoning van de psychotherapeut. Op hun aanvraag kunnen de geneesheren, psychologen en psychoanalysten die op wettige wijze zijn opgenomen in de jaarboeken van hun verenigingen er van rechtswege worden op ingeschreven. Deze lijst wordt ter beschikking gesteld van het publiek en regelmatig gepubliceerd. Hij vermeldt de opleidingen die door betrokkenen zijn gevolgd. Bij gebrek aan opleidingen aan de universiteit, worden de opleidingen in de psychotherapie thans gegeven door privé-organisaties.

De voorwaarden voor de opleiding in psychopathologie en de toepassingsmodaliteiten van artikel 52 zullen bij decreet worden vastgesteld. Dit decreet werd nog niet gepubliceerd en artikel 52 is derhalve nog niet van toepassing.

De verenigingen van psychotherapeuten zijn verheugd over de erkenning van hun beroep, maar betreuren met name het bestaan van discrepantie tussen de psychoanalysten en de

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

psychotherapeuten evenals het ontbreken van een adviserende nationale raad van de psychotherapie, samengesteld uit experts uit het beroep.

Het beroep van psychoanalyst van zijn kant heeft geen wettelijk statuut in Frankrijk. Er bestaat echter wel zelfregulering, net zoals voor het beroep van psychotherapeut.

Over het betrokken artikel 52 is zeer weinig doctrine gepubliceerd. Derhalve hebben we een selectie gemaakt van uittreksels uit de parlementaire werkzaamheden.

In Nederland is sedert 1998 het beroep van psychotherapeut wettelijk geregeld als basisberoep in art. 3 van de wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (wet BIG). Deze wet voorziet o.a. in een zogeheten 'zware' regeling voor de art. 3-beroepen en een 'lichte' voor de art. 34-beroepen.

Voor de art. 34-beroepen zijn enkel de opleidingseisen en het terrein waarop de betrokkene deskundig is (het deskundigheidsgebied) geregeld. Hier is enkel de opleidingstitel beschermd.

Het ligt anders voor de art. 3-beroepen, waartoe de psychotherapeut behoort. Hier zijn eveneens de opleidingseisen vastgesteld en het deskundigheidsgebied bepaald, maar daarbovenop is de beroepstitel beschermd. Enkel diegenen die in het BIG-register zijn ingeschreven, mogen die titel voeren. Ook is het wettelijk tuchtrecht enkel op hen van toepassing.

De concrete regels inzake de opleiding tot en de deskundigheid van de psychotherapeut worden vastgelegd in het Besluit psychotherapeut.

Hierbij kan worden opgemerkt dat het Europees certificaat voor psychotherapie dat bij wijze van zelfregulering ontwikkeld is door de Europese Associatie voor psychotherapie, geen toegang geeft tot het BIG-register.

De registratie in het BIG-register gebeurt niet automatisch. De beroepsbeoefenaren moeten een verzoek tot inschrijving indienen bij de bevoegde overheid. Deze registratie geldt ook niet voor altijd. Het is de bedoeling dat het niveau van de kennis en vaardigheden van de ingeschrevenen op een bepaald niveau blijft. Artikel 8 van de wet BIG (nog niet in werking getreden) voorziet de mogelijkheid om periodieke registratie voor te schrijven. Begin november stemde het kabinet in met een voorstel tot aanpassing van de Wet BIG inzake de periodieke registratie. Men wil hiermee komen tot een vijfjaarlijkse registratie. De voorstellen terzake moeten nog aan het Parlement worden voorgelegd.

Inschrijving in het register kan om bepaalde redenen worden geweigerd en ook verwijdering is mogelijk. Ook worden bepaalde maatregelen zoals schorsing van een inschrijving, voorwaarden die aan een ingeschrevene zijn opgelegd, ... in het register opgetekend.

In 2001 werd, in het kader van een herziening van de beroepenstructuur in de geestelijke gezondheidszorg, het voornemen geformuleerd om aan de bestaande wettelijke regeling van het beroep psychotherapeut een einde te maken. Dit voornemen was voornamelijk gebaseerd op structurele argumenten. Het beroep van psychotherapeut zou als basisberoep wegvallen in artikel 3, maar de psychotherapeutische deskundigheid zou worden beschouwd als een specialisme, dat aan een ander vakgebied zou worden toegevoegd. Van dit voornemen is thans om verschillende redenen afgestapt, o.a. de complexiteit van een dergelijke hervorming en het feit dat het niet zeker is dat de belangen van de burger voldoende zullen worden beschermd.

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

De vergoeding van de psychotherapeutische behandelingen wordt thans bepaald in het besluit zorgaanspraken AWBZ. Daaruit volgt dat er een beperking per kalenderjaar bestaat op het aantal zittingen dat wordt vergoed. Daarnaast is er ook een eigen bijdrage van de patiënt.

Per 1 januari 2006 treedt de nieuwe zorgverzekeringswet in werking, die voorziet in een basispakket voor medische zorg. Het daarbijhorende Besluit zorgverzekering bepaalt de vergoedingen voor behandelingen van psychotherapie, waarbij de oude regeling behouden blijft. Voor geneeskundige geestelijke gezondheidszorg treedt voormeld besluit pas in werking op 1 januari 2007.

Er is veel te doen geweest rond de gevolgen van de beperking van de vergoeding voor psychotherapie. Door de minister is toegezegd onderzoek te doen naar de negatieve effecten hiervan.

In het Verenigd Koninkrijk bestaat er op dit ogenblik geen wettelijk statuut voor psychotherapeuten.

Sinds de jaren '70 pleiten verschillende rapporten nochtans voor de invoering van een wettelijke controle, maar daar is men tot op heden nog niet in geslaagd.

De laatste 20 jaar heeft er een enorme expansie plaatsgevonden van het aantal soorten psychotherapie en van het aantal verenigingen die deze disciplines vertegenwoordigen. Uiteindelijk hebben deze instellingen begrepen dat zij zich moeten verenigen en dit heeft geleid tot de oprichting van twee overkoepelende organen voor psychotherapie : de British Confederation of Psychotherapists (BCP) en de United Kingdom Council for Psychotherapy (UKCP). Daarnaast bestaan er nog verschillende andere verenigingen, zoals de Association of Independent Psychotherapists en de British Psychological Society die psychotherapeuten van diverse specialismen vertegenwoordigen. Tot op heden zijn deze organisaties zelfregulerend.

De bedoeling van het huidige voorstel van de Minister van Volksgezondheid is om (tegen 2008) het systeem volgens hetwelk een aantal beroepen uit de sector van de gezondheidszorg nu reeds geregeld worden, uit te breiden tot de psychotherapeuten door ook hen onder de bevoegdheid van de Health Professions Council te brengen. Dit is een onafhankelijk orgaan dat momenteel reeds dertien beroepen regelt. Als wettelijke basis voor deze regeling wordt teruggesproken naar artikel 60 van de Health Act 1999. De Health Act laat de HPC toe om elk beroep te regelen dat met gezondheidszorg te maken heeft.

Een wettelijk statuut houdt in dat er een wettelijk ondersteund systeem geïmplementeerd wordt dat 1) de normen inzake bekwaamheid voor een beroep vaststelt 2) normen voor opleiding en training vaststelt 3) een register aanlegt van de bekwame beoefenaars, waarbij aan de geregistreerde beoefenaars een beschermde titel wordt verleend 4) een procedure vastlegt die gehanteerd kan worden wanneer een geregistreerde beoefenaar niet meer in staat is verder te werken, omwille van ziekte, wangedrag of gebrek aan bekwaamheid. In zo'n geval kan de registratie van de betrokkene gewijzigd of geschrapt worden.

Een persoon die zich - met kwaad opzet - voordoeft als iemand die geregistreerd is of die zich valselyk uitgeeft voor iemand die bekwaam is om één van de geregistreerde beroepen uit te oefenen, begaat een strafbaar feit, waarop een boete tot 5000 pond staat.

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

Er bestaan momenteel overigens reeds verschillende registers, maar de registratie daarin is geheel vrijblijvend.

Aangezien de psychotherapeuten momenteel reeds beschikken over een vrijwillig systeem van regelgeving, dat onder meer een register omvat, een goedgekeurde opleiding, een gedragscode en een sanctioneringssysteem, zal de overgang naar een wettelijke regeling vermoedelijk weinig problemen stellen.

Wat de terugbetaling betreft is het zo dat een aantal psychotherapeuten voor de National Health Service werken, en dat de diensten van deze psychotherapeuten gratis zijn voor het publiek. Deze diensten zijn echter niet in het ganse land beschikbaar. Het gaat hier ook vaak om korte termijn therapieën. Het grootste deel van de therapeuten werkt echter als privaat therapeut, en in dat geval is er geen enkele tussenkomst van overheidswege voorzien.

In Duitsland wordt de psychotherapie uitgeoefend door een psychotherapeut die psycholoog kan zijn "Psychologischer Psychotherapeut", arts "Ärztlicher Psychotherapeut" - zij kunnen kinderen, adolescenten en volwassenen behandelen - of

pedagoog, opgeleid voor de therapie bij kinderen en adolescenten "Kinder- und Jugendpsychotherapeut", die enkel personen jonger dan 21 mag behandelen.

Deze drie categorieën moeten een aanvullende psychotherapeutische opleiding gevolgd hebben.

Het beroep van psycholoog-psychotherapeut en van psychotherapeut voor kinderen en adolescenten wordt gereguleerd door het 'Psychotherapeutengesetz' van 16 juni 1999. Artikel 1 van deze wet beschermt de titel 'psychotherapeut'. De titel mag enkel worden gebruikt door geneesheren, psycholoog-psychotherapeuten of psychotherapeuten voor kinderen en adolescenten, die toestemming hebben op basis van het 'Psychotherapeutengesetz' of als geneesheer met bijkomende gelijkwaardige vorming.

De psychotherapie wordt omschreven als elke activiteit die psychotherapeutische methodes gebruikt, die wetenschappelijk worden erkend om stoornissen vast te stellen, te genezen of te verminderen die worden beschouwd als een ziekte waarvoor psychotherapie aangewezen is.

De voltijdse opleiding duurt tenminste drie jaar, de deeltijdse tenminste vijf jaar. Zij bestaat uit een op de praktijk gerichte bedrijvigheid, in samenhang met een theoretische en praktische opleiding. Aan het eind van de opleiding moet men slagen voor een examen georganiseerd door de overheid. De details betreffende de opleiding en het examen zijn opgenomen in het decreet genomen op basis van artikel 8 van het 'Psychotherapeutengesetz' - 'Ausbildungs- und Prüfungsverordnung für Psychologische Psychotherapeuten' van 18/12/1998. Om toegang te hebben tot de opleiding, moet men in het bezit zijn van een universitair diploma of een gelijkwaardig diploma van hoger onderwijs voor psycholoog, waartoe de cursus klinische psychologie behoort. Voor de opleiding tot psychotherapeut voor kinderen en adolescenten, is er daarenboven een diploma van pedagogie of sociale pedagogie vereist. De bevoegde overheden kunnen een andere vorming erkennen in de mate die gelijkwaardig is.

Artikel 2 wijzigt een aantal bepalingen uit boek V van het Sociaal Wetboek – verplichte ziekteverzekering. Als medische en psychotherapeutische behandeling werd de psychotherapie toegevoegd aan de medische behandelingen waarop de verzekerden recht

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

hebben in het kader van de prestatie van de ziekteverzekering. Ook werd een Commissie gespecialiseerd in psychotherapie opgericht bij de medische verenigingen met overeenkomst en de federale medische vereniging met overeenkomst. Tevens zijn de voorwaarden vastgelegd voor de inschrijving van de psychotherapeuten in het register der geneesheren : de inschrijving vereist een vergunning als psychotherapeut en het bewijs van de bekwaamheden.

Tenslotte werden door de federale commissie van geneesheren en de ziekteverzekeringskassen richtlijnen goedgekeurd inzake de uitoefening van de psychotherapie. Deze richtlijnen bevatten de te volgen voorschriften opdat een psychotherapie efficiënt zou zijn en voor de verzekerden zou beantwoorden aan de wettelijke vereisten.

In Oostenrijk wordt de psychotherapie gereguleerd door de wet betreffende de psychotherapie van 7 juni 1990 (Psychotherapiegesetz). Artikel 1 van de wet geeft een definitie van het beroep : de psychotherapie behandelt gedragsstoornissen en gevallen van lijden, zowel van psychosociale als psychosomatische oorsprong, met behulp van wetenschappelijk erkende therapeutische methoden, in het kader van een interactie tussen één of meer behandelde personen en één of meer psychotherapeuten. Het doel is de bestaande symptomen te verzachten of op te heffen, het gestoorde gedrag en de gestoorde houding te veranderen en de ontwikkeling en de gezondheid van de behandelde persoon te bevorderen.

Artikel 2 van de wet beschrijft de opleiding in algemene termen : men kan psychotherapie enkel zelfstandig uitoefenen als men een basisopleiding en een specifieke opleiding heeft voltooid. Beide omvatten zowel een theoretisch als een praktisch gedeelte. De theoretische en de praktische inhoud van beide opleidingen evenals de voorwaarden waaronder men hiervan kan worden vrijgesteld zijn uitvoerig opgesomd in de § 3 tot 8 van de wet. De toegangsvoorwaarden voor de opleidingen zijn opgenomen in § 10.

Om zelfstandig het beroep te kunnen uitoefenen moet men niet enkel geslaagd zijn voor de opleidingen, maar moet men, na gehoord te zijn door de Commissie voor Psychotherapie, ook geregistreerd zijn op de officiële lijst van psychotherapeuten

(§ 11). Diegene die gerechtigd is de psychotherapie uit te oefenen moet de titel van psychotherapeut dragen in het kader van zijn beroep. Hij kan er aanvullende inlichtingen bijvoegen over de gevolgde richting. De titel is beschermd (§ 13).

Om op de officiële lijst van psychotherapeuten geregistreerd te worden, moeten de daartoe gerechtigde personen zich aanmelden bij het federaal Ministerie en de vereiste getuigschriften voorleggen (§ 17 en § 18). Deze lijsten zijn openbaar. De Commissie voor Psychotherapie is o.a. samengesteld uit vertegenwoordigers van alle psychotherapeutische methoden en vertegenwoordigers van universitaire instituten of ziekenhuizen (§ 20). Deze commissie is o.a. belast met het onderzoek van de kandidaturen tot accreditatie van de opleidingsinstituten.

In de algemene wet op de sociale zekerheid worden psychotherapeutische behandelingen gelijkgesteld met medische hulp (art. 135) en op die basis maken ze deel uit van de verstrekkingen waarvoor de ziekteverzekeringen tussenkomen.

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

In Finland wordt krachtens artikel 1 van het Decreet inzake beroepsbeoefenen in de gezondheidszorg de beroepstitel 'psychotherapeut' beschermd. Artikel 2 verwijst voor de voorwaarden van beroepsopleiding van de psychotherapeut naar de opleiding goedgekeurd door de Nationale Raad voor medisch-wettelijke aangelegenheden (TEO). Volgens het jaarverslag 2004 van deze Nationale Raad wordt thans gewerkt aan een wettelijke uitbouw van de opleiding en een betere integratie in het universitaire systeem. De Nationale Raad voor medisch-wettelijke aangelegenheden houdt ook toezicht op de professionelen in de gezondheidszorg.

Mede in het kader van de opdracht tot toezicht houdt de Raad een centraal register bij van professionelen in de gezondheidszorg. Het register bevat o.a. informatie over eventuele beperkingen of schorsingen van het recht om een beroep uit te oefenen of een beschermde beroepstitel te voeren.

De wet op de professionelen in de gezondheidszorg bepaalt onder welke omstandigheden bepaalde gegevens kunnen worden vrijgegeven.

In Zweden is het beroep van psychotherapeut gereglementeerd en wordt de titel beschermd. Zo gelden er een aantal opleidingsvereisten. De opleiding tot psychotherapeut is een aanvullende opleiding, die een basisniveau vereist, zoals dat van psycholoog, een medische graad of een opleiding in sociale studies. Wie de aanvullende opleiding tot psychotherapeut heeft doorlopen, kan zich tot de Nationale Raad voor Gezondheid en Welzijn wenden om als psychotherapeut te worden toegelaten.

Voor de vergoeding van medische kosten geldt in Zweden een plafond voor de eigen bijdrage. Eens een bepaald jaarlijks bedrag wordt overschreden, heeft de patiënt recht op gratis medische bijstand. Indien een psychotherapeut is aangesloten bij het algemene sociale zekerheidssysteem of een overeenkomst heeft met een 'county council' (verantwoordelijke instantie voor het verlenen van gezondheidszorg), kan de patiënt genieten van de 'plafonneringsregeling'. Indien dit niet het geval is, betaalt de patiënt alles zelf.

B. Vansteelandt

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

BELGIË

Wetgeving

Koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

http://www.just.fgov.be/index_nl.htm (rubriek geconsolideerde wetgeving)

Parlementaire documenten

Algemene beleidsnota van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid (zie p. 80)

<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/51/2045/51K2045024.pdf>

Wetsvoorstel van 8 juli 2004 tot wijziging, wat de uitoefening van de beroepen uit de sector van de geestelijke gezondheidszorg betreft, van koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

http://www.senate.be/wwwcgi/get_pdf?50332925

Wetsvoorstel van 13 mei 2004 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen met het oog op de reglementering van de uitoefening van de klinische psychologie, van de klinische seksuologie en van de klinische orthopedagogiek

http://www.senate.be/wwwcgi/get_pdf?50332709

Wetsvoorstel van 3 maart 2004 tot wijziging, wat de uitoefening van de beroepen uit de sector van de geestelijke gezondheidszorg betreft, van koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

<http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/51/0861/51K0861001.pdf>

Wetsvoorstel van 29 september 2003 tot reglementering van de uitoefening van de beroepen uit de sector van de geestelijke gezondheidszorg, in het raam van de gezondheidszorgberoepen

<http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/51/0232/51K0232001.pdf>

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

Rechtsleer

Psychothérapeute, un titre-valise ?

http://www.psp.ucl.ac.be/etudes/horairesetinfosDV/150703_PsytherCahPsyClin_kopie.pdf

Adviezen en verslagen

‘Psychothérapies : définitions, pratiques et conditions d’agrément’.

Avis du Conseil supérieur d’Hygiène (2005)

http://www.health.fgov.be/CSH_HGR/Francais/Avis/FR%20-%20Avis%20Psychotherapie-.pdf

‘Profil professionnel du psychothérapeute en Belgique’. Projet de recherche de l’UCL et la KUL (2003)

http://www.health.fgov.be/AGP/fr/projets/avant-projet/Rapport_psychotherapeute.pdf

Bibliothèque van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

FRANKRIJK

Wetgeving

Loi n° 2004-806 du 9 août 2004 relative à la politique de santé publique – article 52

www.legifrance.gouv.fr, rubriek 'autres textes législatifs et réglementaires'

Voorbereidende werken

Rapport n° 1092 de la Commission des affaires culturelles, familiales et sociales de l'Assemblée nationale – première lecture (25/09/2003)

<http://www.assemblee-nationale.fr/12/pdf/rapports/r1092.pdf>

Compte rendu intégral du 08/10/2003 de l'Assemblée nationale

<http://www.assemblee-nationale.fr/12/pdf/cri/2003-2004/20040009.pdf>

Texte n° 192 adopté par l'Assemblée nationale le 14/10/2003

<http://www.assemblee-nationale.fr/12/pdf/ta/ta0192.pdf>

Rapport n° 138 de la Commission des affaires sociales du Sénat – première lecture (07/01/2004)

<http://www.senat.fr/rap/l03-138-1/l03-138-11.pdf>

Amendement présenté par le gouvernement le 19/01/2004

http://ameli.senat.fr/amendements/2003-2004/19/Amdt_363.html

Rapport n° 1473 de la Commission de l'Assemblée nationale – deuxième lecture (03/03/2004)

<http://www.assemblee-nationale.fr/12/pdf/rapports/r1473.pdf>

Compte rendu intégral du 08/04/2004 de l'Assemblée nationale

<http://www.assemblee-nationale.fr/12/pdf/cri/2003-2004/20040192.pdf>

Texte n° 280 adopté par l'Assemblée nationale le 27/04/2004

<http://www.assemblee-nationale.fr/12/pdf/ta/ta0280.pdf>

Amendement présenté par M. Giraud le 24/06/2004

http://ameli.senat.fr/amendements/2003-2004/278/Amdt_13.html

Bibliothèque van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

Compte rendu intégral du 09/07/2004 du Sénat – deuxième lecture

<http://www.senat.fr/seances/s200407/s20040709/s20040709002.html#section2662>

Rapport n° 434 de la Commission mixte paritaire (27/07/2004)

<http://www.senat.fr/rap/l03-434/l03-4341.pdf>

Compte rendu intégral du 30/07/2004 de la Commission mixte paritaire

<http://www.senat.fr/seances/s200407/s20040730/s20040730004.html#int4169>

Rechtsleer

Tableau de bord sur la psychothérapie (20/09/2005)

http://www.ff2p.fr/fichiers_site/accueil/actualite/psy_peril/tab_de_bord/tab_de_bord.html

La psychothérapie en France

http://www.ff2p.fr/fichiers_site/accueil/dossiers/psy_en_france/psy_fr.html

Charte mondiale pour les personnes en psychothérapie (World Council for Psychotherapy) - 2002

<http://www.psychotherapie-rogerdura.fr/deontologie/charte-mondiale.html>

Qui est psychanalyste

<http://www.spp.asso.fr/Main/Questions/Items/p5.htm>

La formation du psychanalyste

<http://www.spp.asso.fr/Spp/Instituts/formation.htm>

Qui peut en bénéficier

<http://www.spp.asso.fr/Main/Questions/Items/p1.htm>

Quelles extensions connaît la pratique psychanalytique

<http://www.spp.asso.fr/Main/Questions/Items/p3.htm>

Dans quelles conditions une psychanalyse peut-elle avoir lieu

<http://www.spp.asso.fr/Main/Questions/Items/p2.htm>

Réflexions sur la réglementation des psychothérapies après le vote par le Sénat de l'amendement Mattei

<http://www.spp.asso.fr/Main/Actualites/Items/22.htm>

Bibliothèque van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

Sur le problème de la réglementation des psychothérapies

<http://www.spp.asso.fr/Main/Actualites/Items/23.htm>

La Psychanalyse et l'Etat : quelques aperçus historiques

<http://www.spp.asso.fr/Main/HistoirePsy/Articles/Items/5.htm>

Incidences économiques de l'article 52 de la loi du 9 août 2004 sur le titre de psychothérapeute

http://www.ff2p.fr/fichiers_site/accueil/actualite/psy_peril/incid_eco/incid_eco.html

Bibliotheek van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

NEDERLAND

Wetgeving

Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (wet BIG)

Besluit psychotherapeut

Registratiebesluit BIG

Besluit zorgaanspraken AWBZ, inz. Art. 8

<http://www.wetten.nl>

Staatsblad 2005, nr. 358 : Zorgverzekeringswet, inz. Art 10 en 11

Staatsblad 2005, nr. 389 : Besluit zorgverzekering, inz. Art. 2.4 en 4.3 evenals de nota van toelichting, p. 18-20 en p. 38 en 40

<http://www.overheid.nl>

Regeling zorgverzekering, inz. Art. 2.2 en 2.3 met de bijbehorende toelichting (Staatscourant 5 september 2005, nr.171)

<http://www.denieuwezorgverzekering.nl/NR/rdonlyres/7D82833C-B70D-48F3-A4D5-A2FFC05961BC/0/RegelingZorgverzekering.pdf>

Parlementaire documenten en brieven van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

- Algemeen

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor het begrotingsjaar 2006 : stuk 30300 XVI, nr. 7 herdruk, p.6

Arbeidsmarktbeleid en opleidingen zorgsector : stuk 29282, nr. 20 en nr. 18

<http://www.overheid.nl>

Brief van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport inzake positie psychotherapeut

http://www.minvws.nl/images/2570302b_tcm10-63388.pdf

Brief van het Ministerie van VWS aan de Voorzitter van de Tweede Kamer betreffende de Nederlandse Associatie voor psychotherapie (NAP)

<http://www.minvws.nl/kamerstukken/gvm/psychotherapie.asp>

Bibliotheek van het federaal Parlement

Het wettelijk statuut van de psychotherapeut

dossier nr. 101 – 12.12.2005

Geestelijke gezondheidszorg : stuk 25424, nr.35

<http://www.overheid.nl>

- Voorstellen tot wijziging van de wet BIG

Regels inzake marktordening, doelmatigheid en beheerste kostenontwikkeling op het gebied van de gezondheidszorg (Wet marktordening gezondheidszorg) : stuk 30186, nr.2

Wijziging van enige artikelen van de Wet BIG (specialistenregisters) : stuk 30207, nr.2

<http://www.overheid.nl>

Commentaar

De wet BIG en het BIG-register

<http://www.bigregister.nl/pdf/BIG-register=nederl.=def.pdf>

Psychotherapie (Nederlandse vereniging voor psychotherapie)

<http://www.psychotherapie.nl/index.php?mode=pagina&pagina=29>

Invoering periodieke registratie beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg

<http://www.minvws.nl/persberichten/cz/2005/periodieke-registratie.asp>

Registreren : psychotherapeuten

<http://www.bigregister.nl/ned/index.html>

Opleidingen en BIG-register

<http://www.bigregister.nl/pdf/BIG&Opleiding2.pdf>

Evaluatie : wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg

http://www.bigregister.nl/pdf/RapportBIG_tcm10-16140.pdf

Nederlandse Associatie voor Psychotherapie (NAP) : algemene informatie

<http://www.nap-psychotherapie.com>

AWBZ-zorg

<http://www.kennisring.nl/smartsite.dws?id=23078>

De zorgverzekeringswet

<http://www.kennisring.nl/smartsite.dws?id=61769>

Bibliotheek van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

Platform psychotherapie over toezegging Hoogervorst inzake pakketmaatregel psychotherapie

<http://www.nvvp.net/index.asp?a=35292&s=7644&p=1>

Evaluatie pakketmaatregel psychotherapie

http://www.nvvp.net/upload/35289/brief_beroepsbverenigingen_m.b.t._ao_6_oktober_2005_evaluatie_pakketmaatregelen_psychotherapie.pdf

Samenvatting rapportage beroepsverenigingen inzake monitor langerdurende psychotherapie

http://www.nvvp.net/upload/35289/samenvatting_rapportage_beroepsverenigingen_aan_vws_inzake_monitor_ltp.pdf

Bibliotheek van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

VERENIGD KONINKRIJK

Voorbereidende werken

The Health Professions (applied psychologists) Order 2005 (ontwerp)

<http://www.dh.gov.uk/assetRoot/04/10/58/03/04105803.pdf>

Wetgeving

The Health Professions Order 2001, statutory instrument 2002, no. 254

http://www.opsi.gov.uk/cgi-bin/htm_hl.pl?DB=opsi&STEMMER=en&WORDS=health+profess+order+&COLOUR=Red&STYLE=s&URL=http://www.opsi.gov.uk/si/si2002/20020254.htm#muscat_highlighter_first_match

Health Act 1999 (uittreksel)

www.opsi.gov.uk/acts/acts1999/99008--c.htm

Rechtsleer

Enhancing public protection : proposals for the statutory regulation of applied psychologists. Department of health, Leeds, 2005

<http://www.dh.gov.uk/assetRoot/04/10/58/03/04105803.pdf>

Registration of psychotherapists. The British Confederation of Psychotherapists, London, 2005

<http://www.bcp.org.uk/registration.html>

'About the British Psychoanalytic Council'. The British Confederation of Psychotherapists, London, 2005

<http://www.bcp.org.uk/about.html>

'Code of ethics'. The Association of Independent Psychotherapists, London, 2005

http://www.aip.org.uk/docs/aip_code_of_ethics.doc

BACP counsellor/psychotherapist accreditation scheme : criteria for application. British Association for Counselling and Psychotherapy, Rugby, 2005

http://www.bacp.co.uk/accreditation/accred_criteria.pdf

Bibliotheek van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

HOGAN, D.B., Protection not control, Denis Postle, 1999.
<http://ipnosis.postle.net/pages/hogantext.htm>

Interessante links

<http://www.hpc-uk.org/mediaandevents/pressreleases/index.asp?id=55>

www.ukcp.org.uk

http://82.219.38.131/ukcp.org.uk/downloads/14625_TrainingReq_lflt.pdf

http://www.publications.parliament.uk/cgi-bin/newhtml_hl?DB=semukparl&STEMMER=en&WORDS=psychotherapy%20bill&ALL=&ANY=&PHRASE=%22psychotherapy%20bill%20%22&CATEGORIES=&SIMPLE=&SPEAKER=&COLOUR=red&STYLE=s&ANCHOR=muscat_highlighter_first_match&URL=/pa/ld199900/ldbills/068/2000068.htm

www.psy.it/normativa_ue/great-britain/dir_89_48_cee_4.htm

Bibliotheek van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

DUITSLAND

Wetgeving

Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichen Psychotherapeuten (1998)

<http://bundesrecht.juris.de/bundesrecht/psychthg/gesamt.pdf>

Ausbildungs- und Prüfungsverordnung für Psychologische Psychotherapeuten (1998)

<http://bundesrecht.juris.de/bundesrecht/psychth-aprv/gesamt.pdf>

Richtlijnen

Richtlinien des Bundesausschusses der Ärzte und Krankenkassen über die Durchführung der Psychotherapie (Psychotherapie-Richtlinien)

<http://www.g-ba.de/cms/upload/pdf/richtlinien/RL-Psycho-2005-07-19.pdf>

Rechtsleer

Rechtliche Rahmenbedingungen

http://www.bptk.de/psychotherapie/themen_von_a_z/rechtliche_rahmenbedingungen_fuer_vertragspsychotherapeuten/91441.html

http://www.bptk.de/psychotherapie/themen_von_a_z/rechtliche_rahmenbedingungen_fuer_vertragspsychotherapeuten/91443.html

http://www.bptk.de/psychotherapie/themen_von_a_z/rechtliche_rahmenbedingungen_fuer_vertragspsychotherapeuten/91447.html

http://www.bptk.de/psychotherapie/themen_von_a_z/rechtliche_rahmenbedingungen_fuer_vertragspsychotherapeuten/91449.html

http://www.bptk.de/psychotherapie/themen_von_a_z/rechtliche_rahmenbedingungen_fuer_vertragspsychotherapeuten/91450.html

http://www.bptk.de/psychotherapie/themen_von_a_z/rechtliche_rahmenbedingungen_fuer_vertragspsychotherapeuten/91452.html

Loi sur les psychothérapies, quatre ans après (2004)

<http://www.psychiatrie-francaise.com/LLPF/2004/fevrier/article14.htm>

La formation du psychiatre allemand (2000)

http://www.psychiatrie-francaise.com/psychiatrie_francaise/2000/Formation_psychiatre/PsyFr100c.htm#2

Bibliotheek van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

OOSTENRIJK

Wetgeving

Psychotherapiegesetz (1990)

<http://wlp.pips.at/pages/gesetz.htm>

Allgemeines Sozialsicherungsgesetz - Art.135

<http://ris.bka.gv.at/taweb->

[cgi/taweb?x=d&o=l&v=bnd&q=++und+%28allgemeines+sozialversicherungsgesetz%29%3AKTIT%2CABK++++und+%2820051208%3E%3DIDAT+und+20051208%3C%3DADAT%29+und+%28%E4rztliche+hilfe%29&e=BND.219563.7&Markierte+Dokumente+anzeigen.x=131&Markierte+Dokumente+anzeigen.y=4](http://ris.bka.gv.at/taweb-cgi/taweb?x=d&o=l&v=bnd&q=++und+%28allgemeines+sozialversicherungsgesetz%29%3AKTIT%2CABK++++und+%2820051208%3E%3DIDAT+und+20051208%3C%3DADAT%29+und+%28%E4rztliche+hilfe%29&e=BND.219563.7&Markierte+Dokumente+anzeigen.x=131&Markierte+Dokumente+anzeigen.y=4)

Rechtsleer

Loi fédérale autrichienne, 7 juin 1990 – Loi relative à la psychothérapie

http://www.springer.at/periodicals/article_pdf/xxxxxxxx139xxxxxx349109_1.pdf

Bibliotheek van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

FINLAND

Wetgeving

Act of health care professionals (1994)

<http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1994/en19940559.pdf>

Decree on health care professionals (1994)

<http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1994/en19940564.pdf>

Rechtsleer

Rights and registration of health care professionals

http://www.teo.fi/uusi/engl_1.htm

The national authority for medicolegal affairs : annual report 2004

http://www.teo.fi/Hakemistot_e/h10/TEO_tmk_englanti_2004.pdf

Atlas of mental health : statistics from Finland

<http://www.stakes.fi/english/publications/MentalHealth2005.pdf>

Formal qualification requirements - Finland

<http://www.europsych.org/EuroPsyT/national/qualfinland.shtml>

Questionnaire on psychologists/psychotherapists

http://www.psy.it/normativa_ue/finland/dir_89_48_cee.htm

Bibliotheek van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

ZWEDEN

Rechtsleer

Formal qualification requirements - Sweden

<http://www.europsych.org/EuroPsyT/national/qualsweden.shtml>

Questionnaire on psychologists/psychotherapists

[http://www.psy.it/normativa ue/sweden/dir 89 48 cee.htm](http://www.psy.it/normativa_ue/sweden/dir_89_48_cee.htm)

Bibliotheek van het federaal Parlement
Het wettelijk statuut van de psychotherapeut
dossier nr. 101 – 12.12.2005

VERGELIJKEND RECHT

Questionnaire on Psychologists/Psychotherapists

http://www.psy.it/normativa_ue/questionnaire_dir_89_48.htm

http://www.psy.it/normativa_ue/austria/dir_89_48_cee.htm

http://www.psy.it/normativa_ue/deutschland/dir_89_48_cee.htm

http://www.psy.it/normativa_ue/great_britain/dir_89_48_cee.htm

http://www.psy.it/normativa_ue/great_britain/dir_89_48_cee_3.htm

http://www.psy.it/normativa_ue/great_britain/dir_89_48_cee_2.htm

http://www.psy.it/normativa_ue/italy/dir_89_48_cee.htm

http://www.psy.it/normativa_italiana/56_eng.htm

http://www.psy.it/normativa_ue/sweden/dir_89_48_cee.htm _

http://www.psy.it/normativa_ue/finland/dir_89_48_cee.htm

—